

de schilders van

Limburg

W BOOKS

de schilders van
Limbourg

AD HIMMELREICH

WBOOKS

Kunst in Limburg 1860-1960	10
Roermond – kerk en kunst	16
Impulsen van buiten	34
Maastricht	52
De Limburgse School	76
De Gemeenschap	104
Na de Tweede Wereldoorlog	114
Ontkerkelijking	142
De ontdekking van Limburg	152
Kunstonderwijs	166
De mijnen	170
Vernieuwing en tegenbeweging	188
LITERATUUR	232
OVERZICHT VAN KUNSTENAARS	233
INDEX	235
FOTOVERANTWOORDING	238
OVER DE AUTEUR	238

Joep Nicolas, *Sint-Maartensraam*, 1925,
glas-in-lood, 107 x 285 cm. Stedelijk Museum,
Amsterdam, langdurig bruikleen Bonnefanten, Maastricht

Met dit glas-in-loodraam werd Nicolas in 1925 op de Parijse *Exposition internationale des Arts Décoratifs et Industriels* onderscheiden met de Grand Prix. Vernieuwend was de vrije structuur van de loodlijsten, los van de voorstelling op de glasschijven. Nicolas was ook de uitvinder van enkele nieuwe glas-in-lood-technieken, waaronder grisaille en opaline.

Joep Nicolas,
Fruittelers, 1937,
opaline, 138 x 105 cm.
Collectie Provincie Limburg

In opdracht van de Holland-America Line ontwierp Nicolas de decoraties in de Eerste Klasse Eetzaal van de S.S. Nieuw Amsterdam. Hij maakte zeven opalines rond het thema voedsel. Bij deze glasmosaïeken paste hij de door hemzelf uitgevonden en gepatenteerde glastechnieken toe. Typerend is de dichte opeenhoping van details, gevat in een gesloten geheel. Kort hierna vertrok Nicolas met zijn vrouw Suzanne Nijs naar de Verenigde Staten.

Willem van Konijnenburg, *Grenspaal bij de Jeker, z.j.*, olieverf op doek, 45,2 x 31,8 cm.

Limburgs Museum, Venlo

Het Jekerdal ten zuidwesten van Maastricht is een geliefd natuurgebied.

Derk Wiggers, *De Maas bij Kessel*, 1913/1914, olieverf op doek, 56 x 100 cm. Limburgs Museum, Venlo

Een veerpont steekt de Maas over, op de linkeroever de kerk van Kessel en kasteel Keverberg. Het doek werd geschilderd voor een reeks aardrijkskundige schoolplaten over Nederlandse landschappen van de Groningse uitgeverij Noordhoff.

Robert Graafland, *Picnic bij rode auto*, 1902,
olieverf op doek, 31 x 40,5 cm. Bonnefanten,
Maastricht

Jonkheer Robert Graafland woonde op Sint-Pieter bij Maastricht, waar hij zijn tuin in Italiaanse stijl had ingericht. De in vrije, impressionistische toets geschilderde zomerse sfeer, vol luxe en elegantie, wordt versterkt door de felrode kleur van de auto.

Robert Graafland, *Zomerweelde*,
1916, olieverf op doek, 93 x 152 cm.

Bonnefanten, Maastricht

Een tafereel vol onbekommerd geluk, geschilderd tijdens de Eerste Wereldoorlog in het neutrale Nederland. De grens waarachter de omringende landen met elkaar in oorlog waren, bevond zich op enkele kilometers afstand.

Aad de Haas,
Maastricht, 1954,
olieverf op doek,
140 x 110 cm.
Bonnefanten, Maastricht

Aad de Haas, *Gezicht op Gulpen*, 1956, olieverf op paneel, 45,5 cm x 44,5 cm. Schunck, Heerlen

In deze fantasie zit De Haas met een clownshoed op naast een naakte vrouw. Het beeld illustreert zijn rol als kunstenaar en buitenbeentje in de Limburgse samenleving, met daarin een centrale positie van de Kerk.

Ger Lataster, *Limburgs landschap*, ca. 1938, olieverf op doek, 39 x 42 cm. Collectie Erven Lataster, Amsterdam

Lataster werd in 1939, na twee jaar studie aan de Middelebare Kunstnijverheidsschool te Maastricht, ingeschreven op de Rijksacademie in Amsterdam. Belangrijk was de rol van directeur Jef Scheffers. Hij zag dat deze mijnwerkerszoon een artistiek natuurtalent was. Dit landschap in de omgeving van Heerlen schilderde hij rond zijn 18e jaar. Cézanne en Matisse werden grote voorbeelden.

> **Ger Lataster**, *Spelende kinderen*, 1954, olieverf op doek, 380 x 400 cm. Schunck, Heerlen

Dit monumentale schilderij werd gemaakt in opdracht van de Gemeente Heerlen. Sinds 1954 heeft het een vaste plek in de hal van het Raadhuis.

Colofon

COLOFON

UITGAVE

WBOOKS, Zwolle
info@wbooks.com
www.wbooks.com

TEKST

Ad Himmelreich

REDACTIE

Suzanne Bogman

COVERONTWERP EN BASISSTRAMIEN

Miriam Schlick

De schilders van Limburg kwam tot stand met medewerking van alle Limburgse musea, archieven en galleries, die om niet beeldmateriaal beschikbaar stelden.

Deze uitgave werd financieel mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van

Gemeente Meerssen
Kanunnik Salden Nieuwenhof
Prins Bernhard Cultuurfonds Limburg

© 2022 WBOOKS Zwolle / de auteur

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam.

© c/o Pictoright Amsterdam 2022.

ISBN 978 94 625 8427 3

NUR 646